

Vandalisme kost de samenleving veel geld Gemeente Noordoostpolder en politie Flevoland pakken vandalisme aan

Vandalisme kost de samenleving veel geld. Dat is één van de redenen waarom gemeente Noordoostpolder en de politie samen met de inwoners vandalisme terug wil dringen. Dat begint met het melden van vandalisme en schades en bewustwording van de kosten die vandalisme met zich mee brengt.

Kosten zichtbaar maken

Dick Tromop werkt bij de gemeentewerf. Hij krijgt de meldingen binnen van vernielingen en beschadigingen aan gemeentelijke eigendommen: 'We werken met een vandalismebarometer. Dat instrument brengt de schade door vandalisme in beeld. De barometer laat zien hoeveel vernielingen er zijn in een gebied en welk schadebedrag hierbij hoort.' De barometer werkt met politiecijfers. Doordat niet alle vernielingen worden gemeld bij de politie maakt de barometer slechts een deel de kosten van vandalisme zichtbaar. Dick: 'Bijna elk weekend zijn er meer uitgaansgerelateerde vernielingen in de openbare ruimte en aan bezittingen van anderen dan de politiecijfers doen vermoeden.'

Wat is vandalisme?

Dick benadrukt dat niet elke schade vandalisme is: 'Denk maar aan de automobilist die tegen een lantaarnpaal is gereden. Hij is geen vandaal, omdat het niet opzettelijk is gebeurd. Hij pleegt wel een overtreding als hij het niet meldt.'

Vandalisme is het bewust vernielen van spullen die aan iemand anders toebehoren. Denk aan het auto's, bushokjes en verkeersborden. Maar ook het vernielen van ramen, het omgooien van plantenbakken en het vernielen van bomen en planten is vandalisme. Hoort vandalisme bij onze samenleving? 'Nou daar lijkt het soms wel op, maar dat mag toch echt niet zo zijn' vindt Dick Tromop.

Vandalisme is strafbaar

Adrie Brinkman, medewerker bij de gemeente, geeft wat voorbeelden van vernielingen: 'In het afgelopen jaar zijn er onder andere veertien lichtmasten afgebroken. Per mast kost dat de gemeenschap € 1.250,-. Bovendien zijn straatnaamborden en verkeersborden vernield en in het water gegooid. Ook worden er bomen afgebroken en wordt regelmatig een bushokje vernield, waardoor een omwonende bijna elke week het glas uit zijn tuin kan vegen.'

Volgens Adrie moeten ook de lampen van de glazen daken bij het busstation in het centrum van Emmeloord het vaak ontgelden en zo zijn nog veel meer vernielingen. Collega Jan Datema vult aan. 'Dat klopt. Loopbruggen in het park in Emmeloord waar de leuning vanaf zijn gesloopt en planken die zijn verdwenen uit het looppad. Het openbreken van de lichtmastluiken, het vernielen van elektriciteitskasten op bijvoorbeeld De Deel en Zuiderkade levert niet alleen flinke kosten op, maar ook nog eens gevaar.' Jan vult de lijst aan met prullenbakken die in brand zijn gestoken, gesloopte banken en teksten op straatmeubilair, bomen en borden van de vaarroute. 'Het is niet zo dat dit elk weekend gebeurt, maar veel vernielingen zijn een terugkerend probleem.' Beide heren hebben maar een boodschap voor de vanden: 'Vandalisme is als vernieling in Nederland strafbaar gesteld. En omdat het een misdrijf is, kan de dader er een strafblad door ophalen. Daar kun je erg veel last van hebben. Maar of vanden zich dat realiseren?'

In gesprek met jongeren

De gemeente heeft gesprekken gehad met jongeren. Volgens gemeentemedewerker Roy Johannink wisselen de inzichten in de grens tussen een ongelukje en vandalisme.

'Volgens de jongeren was spugen op auto's geen vandalisme, net zo min als te hard dunken op een basketbalring; dat kan soms gebeuren. Het omgooien van een kliko vond men wel vandalisme.' Roy begint te lachen: 'Misschien kwam dat omdat iemand hiervoor al eens een boete van € 90,- had gehad.' Het opblazen of het fikkie stoken in een prullenbak werd na enige discussie ook betiteld als vandalisme. Roy: 'Er waren echter ook jongeren die dat meer als kattenkwaad zagen.'

Veel jongeren bleken het slopen van verkeersborden vaak niet als vandalisme te zien, aldus een verbaasde Roy. Ook het krassen van een naam in een boom of een bal door de ruit was in hun perceptie geen vernieling. Graffiti is zelfs kunst volgens de jongeren. 'En de kans om betrapt te worden is alleen maar spannend.'

Het gegeven dat vandalisme de gemeente op jaarbasis enorm veel geld kost, deed een aantal jongeren de schouders ophalen. Roy: 'Gelukkig bracht het anderen ook zichtbaar aan het nadenken.'

Meld schade: of het nu vandalisme is of niet!

Bij Peter Visser van de gemeente Noordoostpolder komen alle meldingen van schades aan openbare gebouwen binnen. 'Wat ik het meest vervelende vind, is dat de dader meestal niet is te achterhalen. Dit betekent dat de gemeente, en dus de inwoners, opdraaien voor de kosten.' Peter hoopt dat bewoners zich meer bewust worden dat vernielingen aan openbare eigendommen gemeenschapsgeld kosten. 'Dat geld kan veel beter worden besteed.' Peter vraagt mensen om schades zo snel mogelijk te melden: 'Het liefst zo snel mogelijk. Dit voorkomt grotere schade. Als een raam van een bushokje kapot is, dan willen we dat snel repareren. Ook om te voorkomen dat andere ramen worden kapot geslagen. Iedereen moet melden: scholen, ondernemers en inwoners. Iedereen!'

Klaas Jan Loosman werkt bij het team Integraal Gebiedsgericht Werken (IGW). Dat houdt in dat Klaas Jan, met samenwerkingspartners en wijkbewoners, werkt aan leefbaarheid en veiligheid. Klaas Jan steunt Peter in zijn oproep om meer en sneller te melden.

'Mensen kunnen de politie te bellen als ze zien dat er iets wordt vernield. Dit mag dus ook via 112, als het net gebeurt. Want dan kan de politie de vanden ook proberen te pakken.' Klaas Jan vervolgt de oproep: 'Vernielingen kunnen ook worden gemeld bij de gemeente. Dit kan via het digitaal loket.' Als mensen liever anoniem willen blijven dan kunnen ze melding doen via Misdaad Anoniem.

Aangifte doen

Het doen van aangifte kan via de site van de politie: www.politie.nl/Flevoland/Aangifte. Of via de gemeentesite: www.noordoostpolder.nl/ melding openbare ruimte.

Een ander probleem dat de maatschappij geld kost: afval dumpen

Een ander probleem waar de maatschappij wordt opgezaagd met de kosten van individueel handelen, is het stiekem dumpen van afval. Dit is misschien niet altijd te beschouwen als vandalisme, maar het probleem is er niet minder groot om. De kans te worden gepakt voor het illegaal dumpen van grof vuil is klein. Niet alleen lijdt de natuur er zichtbaar onder. Het ziet er ook nog eens lelijk uit: afval in het bos, de berm of onder een brug. Daarbij kost het opruimen de gemeente handen vol geld. Gemeenschapsgeld dat dan niet meer beschikbaar is voor nuttiger doeleinden. De kosten voor het opruimen van illegale dumpingen bedroegen circa € 5.000,- over de eerste vier maanden van 2010 (61 meldingen). De gemeente zoekt nu uit welke juridische mogelijkheden er zijn te nemen tegen de daders.